

מאורות אל העבר

יב חשון תרעג | 21/10/1912

העט והמחרשה (פטירת יואל משה סלומון)

כל ילד ישראלי מכיר אותו "עם חרב באבנט", אבל פוּעְלו של יואל משה סלומון התפרסם הרבה מעבר לשדותיה של פתח תקווה, שהיה בין מייסדיה, באותו בוקר לח בשנת תרל"ח. הוא נולד בירושלים למשפחה של רבנים ואנשי ציבור. למד באירופה תורה ומלאכת דפוס, והקים את העיתון העברי הראשון בארץ ישראל - "הלבנון". ב"לבנון" ובעיתון הנוסף שהוציא, "יהודה וירושלים", קרא לצמצום ההסתמכות על כספי החלוקה, ולהקמת יישובים חקלאיים תורניים. בירושלים, היה בין שבעת מייסדיה של "נחלת שבעה" שמחוץ לחומות העיר, וסייע בהקמת שכונות ומוסדות. בשלב מסוים החליט לעזוב את מלאכת העיתונות, ונפרד מקוראיו במאמר שנשא את הכותרת "רב לך דבר שפתיים, צא אל עולם העשייה". לאחר מספר שנים שבהן שהה בפתח תקווה כאחד ממייסדי המושבה, חזר לפעילות ציבורית בירושלים והיה, בין השאר, מהדוחפים למינויו של הרב קוק לרבן של יפו ושל המושבות. בגיל שבעים ושלוש, בי"ב במרחשוון תרע"ג (21.10.1912) נפטר יואל משה סלומון כשהוא מותיר אחריו שבט של צאצאים אנשי ציבור, אנשי תורה, אנשי עשייה, אנשי כלכלה ואנשי מדע. נקבר בהר הזיתים.

יואל משה סלומון. צילום: מאת הירדני - יצרתי, (ויקפדיה נחלת הכלל)

